

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.684 van 2 februari 2012
in de zaak A. 195.417/IX-6710**

In zake : Rudolf MEYVIS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Robert Raets
 kantoor houdend te 2640 Mortsel
 Guido Gezellelaan 75
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Landsverdediging

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 februari 2010, strekt tot de
nietigverklaring van de beslissing van de Militaire Commissie van Beroep voor
Geschiktheid en Reform (MCBGR) van 16 december 2009, waarbij beslist wordt
dat Rudolf Meyvis definitief ongeschikt is voor de dienst.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord
ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding
en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2012.

Staatsraad Jeroen Van Nieuwenhove heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Robert Raets, die verschijnt voor de verzoeker, en majoor militair administrateur Philippe Van Gyseghem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 1 september 1976 begint de verzoeker zijn loopbaan bij het leger als kandidaat beroepsonderofficier bij de luchtmacht. Op 26 september 1998 wordt hij benoemd als adjudant.

3.2. Op 31 maart 2009 stelt geneesheer majoor De Schutter een aantal aandoeningen vast bij de verzoeker waardoor hij tijdelijk ongeschikt is voor de dienst. Die aandoeningen, die worden weergegeven met de codes 512, 513 en 515 stemmen overeen met de medische geschiktheidscriteria, bedoeld in bijlage 1 bij het koninklijk besluit van 11 maart 2003 tot vaststelling van de medische geschiktheidscriteria voor de dienst als militair. De codes staan respectievelijk voor “angststoornissen, stemmingsstoornissen en somatoforme stoornissen”, “persoonlijkheidsstoornissen en gedragsstoornissen” en “aanpassingsstoornissen”.

3.3. Op 19 mei 2009 wordt een informatieverslag over het gedrag en het functioneren van de verzoeker opgemaakt. Als bijlage bij het verslag gaat een overzicht van de afwezigheden om gezondheidsredenen (AGR).

3.4. Op 12 juni 2009 onderzoekt geneesheer majoor Van De Walle de verzoeker. In zijn medisch verslag, dat bestemd is voor de militaire commissie voor geschiktheid en reform (MCGR), besluit hij het volgende:

“Meyvis Rudolf is een Mil van 50 jaar (horlogerie/bureelwerk Peutie). In TAO [Tijdelijke Ambtsontheffing] sinds 02/2009 owv psychologische problemen (stress) >>> locomotorische problemen (discopathie lumbaal op voorafbestaande fibromyalgie, actueel aan beterhand).

Werkhervatting (uitsluitend lichtere activiteiten) wel mogelijk op axiaal vlak; eventueel VOP [Vrijwillige Opschorting van Prestaties] te overwegen.

Voorstel: Geschikt Crit 1213

[...]

Opmerkingen:

te confronteren met de resultaten van de Exp Psy”.

3.5. Op 29 juli 2009 onderzoekt geneesheer (psychiater) commandant Dillen de verzoeker en hij komt tot het volgende algemeen besluit:

“De kwetsbaarheid van de neurotische persoonlijkheid van betrokkene is dermate uitgesproken, dat hij zelfs een extreem stressloze job niet aankan. Hij is dan ook als blijvend ongeschikt te aanzien van om het even welke functie in het leger”.

De geneesheer stelt voor de verzoeker ongeschikt te verklaren voor de voormelde geschiktheidscriteria 512 en 513.

3.6. Op 4 september 2009 wordt de verzoeker opgeroepen om op 13 oktober 2009 te verschijnen voor de MCGR. Op die datum verschijnt de verzoeker voor de commissie, die beslist:

“dat belanghebbende ongeschikt is voor de dienst en dat deze ongeschiktheid definitief is, in de zin van artikel 117 paragraaf 2, van de wet van 14 februari 1961.

[...]

Motivering: Zeer ernstige neurotische persoonlijkheid

Geschiktheidscriteria: 512-513-1213”.

3.7. Op 6 november 2009 stelt de verzoeker administratief beroep in tegen de beslissing van de MCGR.

3.8. Op 24 november 2009 wordt de verzoeker opgeroepen om op 16 december 2009 te verschijnen voor de militaire commissie van beroep voor geschiktheid en reform (MCBGR). In deze oproeping wordt melding gemaakt van de mogelijkheid om het dossier te raadplegen op het secretariaat van de commissie.

3.9. Op de zitting van de MCBGR van 16 december 2009 legt de verzoeker een medisch attest, afkomstig van dr. Freart, alsook een psychiatrisch verslag, afkomstig van dr. Asma neer.

3.10. Op 16 december 2009 bevestigt de MCBGR de beslissing van de MCGR. De bestreden beslissing is als volgt gemotiveerd:

“Rekening houdend met het Koninklijk Besluit van 11 Maart 2003 en het Koninklijk Besluit van 28 Augustus 1981 (medische geschiktheidscriteria voor de dienst als militair),

Rekening houdend met het Koninklijk Besluit van 10 Augustus 2005 betreffende de Militaire Commissies voor Geschiktheid en Reform

Uit de expertises van Dr. Asma en van Prof. Dillen, het medisch dossier en de verschijning van betrokkene voor de commissie blijkt dat aandoeningen van psychische decompensatie met langdurige periodes van afwezigheid om gezondheidsredenen tot gevolg zich veelvuldig hebben voorgedaan in het verleden.

Belangrijke risico's op herval van psychische decompensatie bestaan zelfs in situaties van de dagelijkse realiteit.

De kwetsbaarheid is extreem.

Betrokkene is E3 sinds 1997. Sindsdien was er frequente inname van antidepressiva die langdurige periodes van herval niet hebben kunnen voorkomen.

De functie van onderofficier houdt een behoorlijke hoeveelheid verantwoordelijkheid en stressbestendigheid in. Daar beschikt betrokkene niet langer over.

Deze problemen noodzaken een herprofilering tot E5 hetgeen leidt tot definitieve ongeschiktheid als militair”.

IV. Onderzoek van de middelen

A. De in het verzoekschrift uiteengezette middelen

Draagwijdte van de middelen

4. De verwerende partij stelt dat het verzoekschrift geen duidelijke middelen bevat, zonder evenwel de ontvankelijkheid van het beroep of van de erin aangevoerde grieven te betwisten. In haar memorie van antwoord repliceert de verwerende partij evenwel op de argumenten die zij in het verzoekschrift meent te onderkennen.

De Raad van State kan de interpretatie bijtreeden die de verwerende partij aldus heeft gemaakt van de middelen in het verzoekschrift en die overigens door de verzoeker niet wordt tegengesproken. De middelen zullen, mede gelet op de rechten van verdediging, ook in die interpretatie worden beoordeeld.

Standpunt van de partijen

5. De verzoeker bekritiseert vooreerst de beslissing in eerste aanleg van de MCGR van 13 oktober 2009 met betrekking tot zijn fysieke geschiktheid en zijn psychische (on)geschiktheid. De verzoeker stelt dat deze beslissing niet gesteund is op een aanwezige toestand van neurotische persoonlijkheid en dat zij een verdoken tuchtsanctie inhoudt.

Tegen de beslissing van de MCBGR, zijnde de bestreden beslissing, voert de verzoeker in de eerste plaats aan dat deze beslissing geen bevestiging is van de beslissing van de MCGR, aangezien de motivering helemaal anders is dan de motivering van de laatstgenoemde beslissing. Bovendien wordt een andere terminologie gehanteerd dan in die beslissing. De

MCBGR heeft bijgevolg een totaal nieuwe beslissing genomen, met een totaal nieuwe motivering.

In de tweede plaats stelt de verzoeker dat de nieuwe motieven voor de bestreden beslissing hoofdzakelijk werden gezocht in de langdurige ziekteperiodes uit het verleden en in het risico op hervat in de toekomst, terwijl de MCBGR de verzoeker had moeten beoordelen in zijn actuele toestand. Het risico op hervat bestaat immers altijd en voor iedereen en is niet te voorspellen.

Ten slotte voert de verzoeker aan dat op de zitting van de MCBGR is gebleken dat er geen bewijzen waren voor de psychische ongeschiktheid van de verzoeker, waarna één van de leden een dik dossier heeft bovengehaald, dat niet vooraf en evenmin achteraf aan de verdediging ter inzage werd gegeven. Dit is een ernstige procedurefout, die een schending inhoudt van de rechten van verdediging.

6. De verwerende partij repliceert vooreerst dat de kritiek op de beslissing van de MCGR betrekking heeft op een voorbereidende akte en dus niet ontvankelijk is.

Uit artikel 4 van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de militaire commissies voor geschiktheid en reform kan worden opgemaakt dat de MCBGR in tweede aanleg kennis neemt van de beslissingen van de MCGR. Het is dan ook duidelijk dat de eerstgenoemde commissie een beslissing van de laatstgenoemde commissie kan hervormen door argumenten in aanmerking te nemen van diegene die beroep heeft ingesteld.

In de motivering van de bestreden beslissing wordt wel degelijk de actuele toestand van de verzoeker beoordeeld. Er wordt immers overwogen dat belangrijke risico's op hervat van psychische decompensatie bestaan, zelfs in situaties van de dagelijkse realiteit, dat de kwetsbaarheid extreem is (bedoeld wordt de actuele kwetsbaarheid), dat de verzoeker niet langer beschikt over de

vereiste verantwoordelijkheid en stressbestendigheid en dat de problemen een herprofilering tot E5 noodzaken. De beoordeling van de geschiktheidscriteria 512 en 513 vereist bovendien dat de afwezigheden om gezondheidsredenen te wijten aan de aandoening mee in aanmerking genomen worden (hetgeen blijkt uit de vermelding van het cijfer 2 in kolom 6 van de tabel van aandoeningen in bijlage 1 bij het koninklijk besluit van 11 maart 2003 tot vaststelling van de medische geschiktheidscriteria voor de dienst als militair).

De rechten van verdediging zijn enkel van toepassing in straf- en tuchtzaken. In ondergeschikte orde stelt de verwerende partij nog dat de verzoeker wel degelijk de mogelijkheid gehad heeft om het dossier in te zien voor de zitting van de MCBGR, aangezien de oproeping om te verschijnen voor deze commissie melding maakt van deze mogelijkheid. De verzoeker heeft hiervan geen gebruik gemaakt en kan niet beweren dat hij geen toegang heeft gekregen tot zijn dossier.

7. De verzoeker stelt in zijn memorie van wederantwoord dat uit het gegeven dat een andere motivering werd gehanteerd, kan worden afgeleid dat in de bestreden beslissing de verwerende partij expliciet toegeeft dat de motivering van de eerste beslissing niet correct was en dat de verzoeker bijgevolg niet werd getroffen door wat in de eerste beslissing een “zeer ernstige neurotische persoonlijkheid” genoemd werd.

In de bestreden beslissing wordt wel degelijk enkel verwezen naar het verleden en naar de toekomst en niet naar de actuele situatie van de verzoeker. De stelling dat er in het verleden langdurige periodes van afwezigheid om gezondheidsredenen waren en dat er risico op herval zou zijn, is naast de kwestie. Het gaat er om dat men vaststelt dat iemand volledig -of toch in voldoende hoge mate- definitief arbeidsongeschikt is.

8. In zijn laatste memorie formuleert de verzoeker geen nieuwe argumenten met betrekking tot de hiervoor geschetste middelen.

Beoordeling

9. Artikel 4 van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de militaire commissies voor geschiktheid en reform bepaalt het volgende:

“Art. 4. De MCBGR neemt, bij beroep van de belanghebbende of van de minister van Landsverdediging, in tweede aanleg kennis van beslissingen welke de MCGR heeft gewezen.

Op straffe van onontvankelijkheid, moet het beroep met een aangetekende brief bij de voorzitter van de MCBGR worden ingediend, binnen de dertig dagen na de kennisgeving van de betwiste beslissing.

De MCBGR doet uitspraak in tweede aanleg, bij beroep van de belanghebbende, inzake een afwezigheid om gezondheidsredenen, over het rechtstreeks en determinerend oorzakelijk verband tussen de aandoening en de uitvoering van de dienst”.

Bij deze bepaling wordt voorzien in een georganiseerd administratief beroep bij de MCBGR tegen beslissingen van de MCGR. Gelet op de devolutieve werking van dit georganiseerd administratief beroep, komt de beslissing van de MCBGR in de plaats van de oorspronkelijke beslissing van de MCGR. De laatstgenoemde beslissing is daardoor uit het rechtsverkeer verdwenen. In zoverre de aangevoerde middelen gericht zijn tegen de beslissing van de MCGR, zijn ze onontvankelijk.

10. De zo-even geschetste devolutieve werking van het georganiseerd administratief beroep impliceert dat de MCBGR bevoegd is om de haar voorgelegde beslissing van de MCGR opnieuw en in haar geheel te onderzoeken, zonder gebonden te zijn door de motivering van die beslissing, noch door de tijdens de beroepsprocedure ontwikkelde argumenten. De MCBGR kan dan ook op grond van andere, desgevallend nieuwe motieven tot een zelfde beslissing komen als de MCGR, in tegenstelling tot wat de verzoeker voorhoudt.

Ook het gegeven dat de MCGR in haar beslissing gewag maakt van een “zeer ernstige neurotische persoonlijkheid” vermag de wettigheid van de bestreden beslissing van de MCBGR niet aan te tasten.

11. In de inleidende bepalingen van bijlage 1 bij het koninklijk besluit van 11 maart 2003 tot vaststelling van de medische geschiktheidscriteria voor de dienst als militair wordt het volgende bepaald met betrekking tot de betekenis van de vermeldingen in kolom 6 van de tabel van de aandoeningen en de lichaamsgebreken die aanleiding geven tot de ongeschiktheid voor de dienst als militair:

“Kolom 6 : Aanvullende medische verklaringen en richtlijnen aangaande de beoordeling van de bedoelde aandoeningen en lichaamsgebreken of van de vaststellingen gedaan bij een medisch onderzoek van de militair tijdens zijn loopbaan.

Een cijfer 1 in deze kolom houdt definitieve ongeschiktheid in.

Een cijfer 2 betekent dat de aandoening of het lichaamsgebrek dient beoordeeld te worden in functie van :

- a) de ernst van de aandoening of het lichaamsgebrek;
- b) de professionele mogelijkheden van de betrokken militair;
- c) de afwezigheden om gezondheidsredenen te wijten aan de aandoening of het lichaamsgebrek;
- d) de mogelijkheid om de betrokken militair een aangepast ambt te geven;
- e) de eventuele aanpassingsmogelijkheden ten gevolge van een behandeling, een prothese, orthese of ander hulpmiddel;
- f) de resultaten van de medische onderzoeken, eventueel vermeld in kolom 4”.

De aandoeningen waarover de MCBGR zich in de bestreden beslissing heeft uitgesproken, worden weergegeven met de codes 512 en 513 in de bestreden beslissing. Aangezien in de voornoemde tabel bij code 512 uitsluitend en bij code 513 verscheidene keren het cijfer 2 wordt vermeld in kolom 6, moet de MCBGR onder meer rekening houden met de afwezigheden om gezondheidsredenen te wijten aan de aandoening, vermeld in punt c) van de zo-even aangehaalde bepaling, alsook met de ernst van de aandoening en de eventuele aanpassingsmogelijkheden ten gevolge van een behandeling, vermeld in de punten a) en e) van de zo-even aangehaalde bepaling.

Als bijlage bij het informatieverlag van 19 mei 2009 is een overzicht gevoegd van de afwezigheden om gezondheidsredenen (AGR) van de verzoeker. Daaruit blijkt dat er een hoge AGR in de periode 1996-2000 (356 dagen) en in de periode 2006-2009 (298 dagen) is. Anders dan de verzoeker

voorhoudt, vermocht de MCBGR wel degelijk rekening te houden met deze langdurige ziekteperiodes uit het verleden, zoals blijkt uit punt c) van de zo-even aangehaalde bepaling.

In de bestreden beslissing wordt verwezen naar de “frequente inname van antidepressiva die langdurige periodes van herval niet hebben kunnen voorkomen”. Uit hetgeen voorafgaat is gebleken dat de MCBGR rekening mocht houden met dit -door de verzoeker overigens niet betwiste- gegeven, zoals blijkt uit de punten a) en e) van de zo-even aangehaalde bepaling.

Met de verwerende partij moet ten slotte worden vastgesteld dat in de bestreden beslissing wel degelijk rekening wordt gehouden met de actuele toestand van de verzoeker, namelijk waar wordt overwogen dat de verzoeker niet langer beschikt over de vereiste verantwoordelijkheid en stressbestendigheid en dat de problemen een herprofilering tot E5 noodzaken.

12. Artikel 6 van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de militaire commissies voor geschiktheid en reform luidt als volgt:

“Art. 6. Vanaf de vijftiende dag vóór de zitting van de commissie, kan de belanghebbende of zijn raadsman het dossier van de zaak ten zetel van de commissie raadplegen”.

De verzoeker voert niet aan dat hij gevraagd heeft om het dossier in te zien voor de zitting van de MCBGR, terwijl dit recht hem uitdrukkelijk wordt toegekend door de voormelde bepaling. In die omstandigheden kan hij niet met goed gevolg aanvoeren dat het gebruik door de commissie van stukken die de verzoeker zelf had kunnen inzien, een schending zou inhouden van de rechten van verdediging, temeer daar in de oproeping voor de zitting van de commissie melding wordt gemaakt van het inzagerecht.

13. De middelen zijn ongegrond.

B. In de laatste memorie geformuleerde middelen

Uiteenzetting van de middelen

14. In zijn laatste memorie formuleert de verzoeker nog vier nieuwe middelen. In een eerste nieuw middel voert hij de schending aan van artikel 6, eerste lid, EVRM, doordat de instanties die in eerste instantie en in beroep hebben beslist over de arbeidsongeschiktheid van de verzoeker zijn samengesteld uit ambtenaren van de verwerende partij. In een tweede nieuw middel, waarin de schending wordt aangevoerd van artikel 6, eerste lid, EVRM en van de rechten van verdediging, stelt de verzoeker dat de beslissingen van de voornoemde instanties zijn gebaseerd op verslagen van medische diensten van de verwerende partij die worden opgesteld door militaire superieuren, die niet neutraal zijn en waarvoor geen enkele waarborg van objectiviteit bestaat. In een derde middel argumenteert de verzoeker dat de bestreden beslissing gebaseerd is op een verslag van een officier-medicus die de verzoeker niet eens zelf heeft onderzocht omdat die zich niet op de eerste gevraagde datum kon aanbieden. De officier-medicus heeft dan zonder enig onderzoek een negatief verslag opgesteld, hetgeen als een tuchtsanctie overkomt. In een vierde middel, waarin de schending wordt aangevoerd van de rechten van verdediging, stelt de verzoeker dat op de zitting een vrij omvangrijk medisch dossier werd gebruikt, waarvan de raadsman van de verzoeker geen inzage kreeg. Indien dat dossier medische geheimen bevatte, waren er wel degelijk mogelijkheden om aan de verdediging inzage te bieden van dat dossier.

Beoordeling

15. Vooreerst moet worden vastgesteld dat de argumentatie in het vierde nieuwe middel gelijkloopt met hetgeen de verzoeker ter zake in zijn verzoekschrift heeft uiteengezet. Voor wat betreft het vierde middel moet dan ook worden verwezen naar de beoordeling hiervoor (nr. 12).

Het derde nieuwe middel kwam reeds eerder ten dele ter sprake in het feitenrelaas in zowel het verzoekschrift als in de memorie van wederantwoord, zonder dat de verzoeker het daar evenwel expliciet als een middel voorstelde. In de laatste memorie wordt het voor het eerst als een middel geformuleerd waarop de verwerende partij zou moeten kunnen repliceren en waarover de Raad van State moet oordelen. Aangezien het middel niet raakt aan de openbare orde en reeds in het verzoekschrift als dusdanig had moeten worden aangevoerd, is het laattijdig en bijgevolg onontvankelijk.

16. In het eerste nieuwe middel, dat raakt aan de openbare orde en bijgevolg ontvankelijk is, bekritiseert de verzoeker de aanwezigheid van ambtenaren in de MCGR en de MCBGR. Hij gaat evenwel voorbij aan het gegeven dat deze commissies geen administratieve rechtscolleges zijn, maar een onderdeel vormen van de uitvoerende macht. Het gegeven dat ze volledig zijn samengesteld uit officieren, overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de militaire commissies voor geschiktheid en reform, kan dan ook geen schending uitmaken van het recht op toegang tot een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie bedoeld in artikel 6.1 EVRM, aangezien tegen de beslissing van de MCBGR een beroep kan worden ingesteld bij een rechterlijke instantie die wel voldoet aan deze verdragsbepaling.

17. In het tweede nieuwe middel, dat eveneens aan de openbare orde raakt en om dezelfde reden ontvankelijk is, stelt de verzoeker in wezen dat er geen waarborg bestaat dat de officieren-geneesheren die het onderzoek uitvoeren waarop de uitspraken van de MCGR en van de MCBGR gebaseerd zijn, dit op objectieve wijze doen en dat er een onafhankelijke en onpartijdige deskundige moet optreden. Aangezien de MCGR en de MCBGR geen administratieve rechtscolleges zijn, zoals zo-even reeds werd uiteengezet, is de door de verzoeker aangehaalde verdragsbepaling niet toepasselijk. Voorts kan uit het enkele feit dat het medisch onderzoek gebeurt door militairen geen schending worden afgeleid van de rechten van verdediging. Uit de gegevens van het dossier

blijkt overigens dat de verzoeker zowel op de zitting van de MCGR als op de zitting van de MCBGR de gelegenheid had om de bevindingen van de officieren-geneesheren te weerleggen en dat hij voor de MCBGR een psychiatrisch verslag van een door hem gekozen arts heeft kunnen neerleggen, waarmee de MCBGR blijkens de motivering van de bestreden beslissing rekening heeft gehouden.

18. De nieuwe middelen kunnen niet worden aangenomen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 februari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

André Vandendriessche